

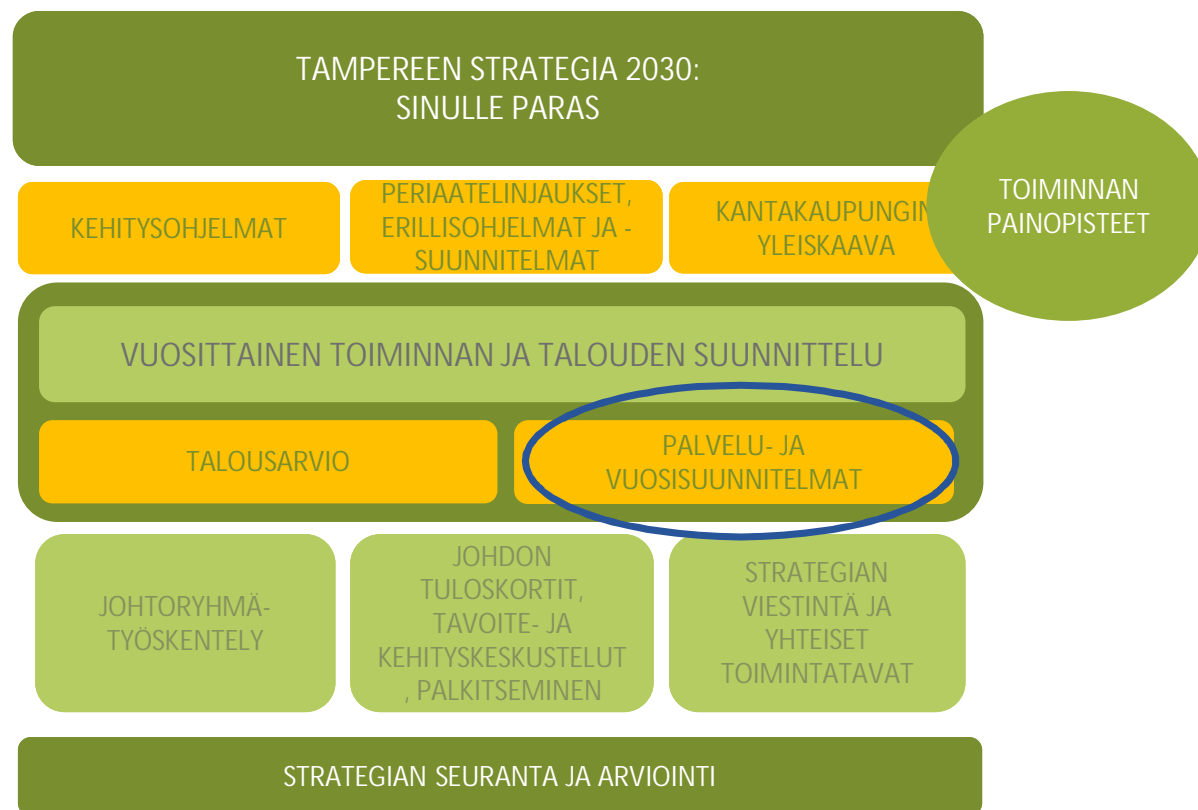

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti

Tammi-huhtikuu 2020

Palvelu- ja vuosisuunnitelma

- Lautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä vuosittaista talousarviota.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan kootaan keskeiset sisällöt lautakunnan alaista toimintaa ohjaavista strategisista tavoitteista ja linjauksista sekä niitä toteuttavista toimenpiteistä. Lisäksi palvelu- ja vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiiliin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Toimenpidekokonaisuudet

Toimenpidekokonaisuuksien raportointi

- Toimenpiteen etenemistä arvioidaan liikennevalovärein:

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan osittain

Toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta

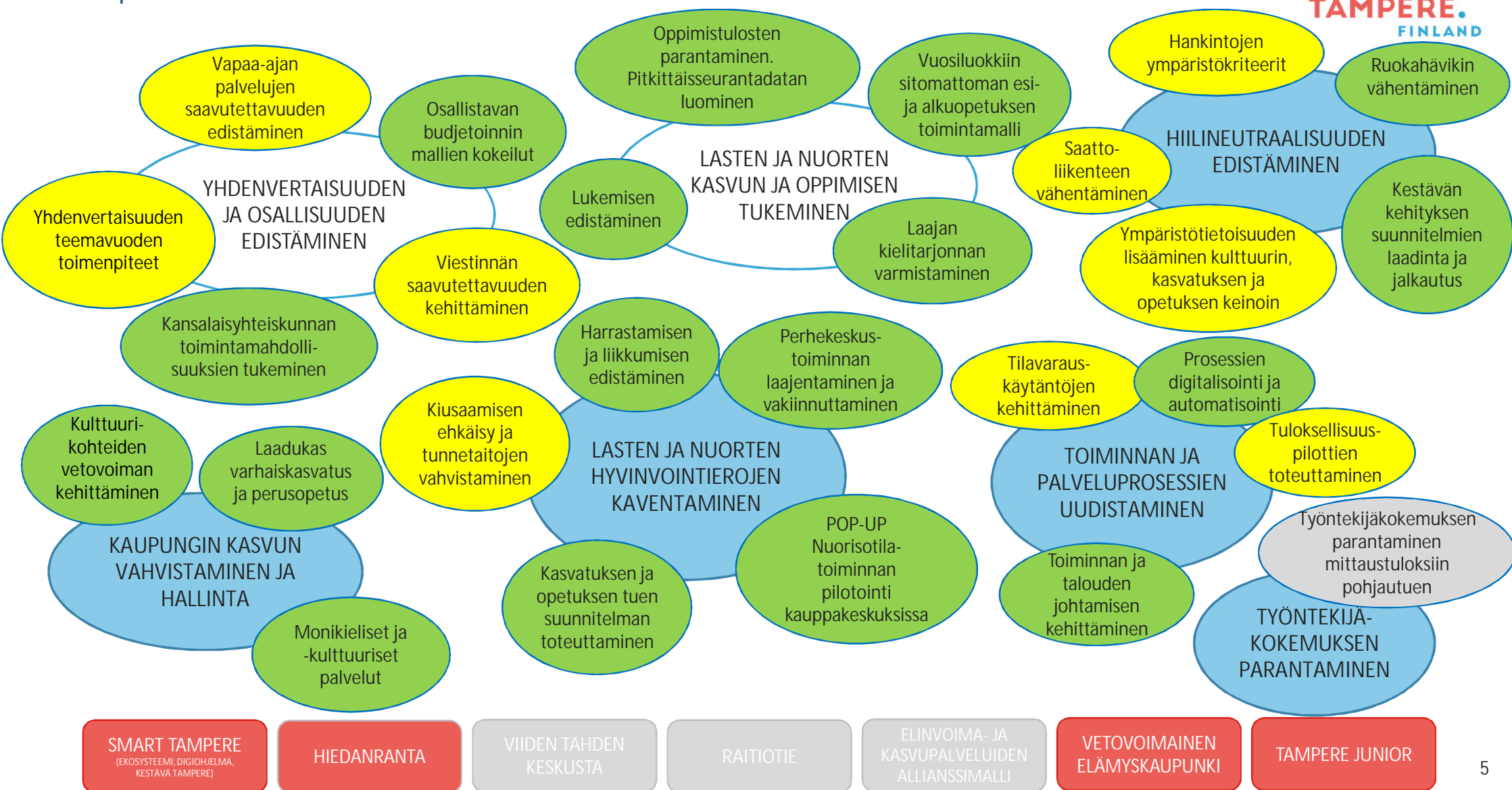

Toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida

- Vuoden 2020 palvelu- ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden raportoinnissa huomioidaan koronatilanteen vaikutukset siltä osin, kuin se kunkin toimenpiteen osalta on mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Lisäksi on pohdittu missä määrin koronatilanteesta johtuen lautakunnalla on edellytyksiä edistää sille vuoden 2020 palvelu- ja vuosisuunnitelmassa asetettuja toimenpiteitä.

Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-4/2020

Keskeiset onnistumiset ja perustelut

- Siirtymä poikkeusajan digitaalisiin opetus- ja palvelukanaviin. Noin 95 % esi- ja perusopetuksen oppilaista ovat olleet etäopetuksessa Koronatilanteen vuoksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen etätapahtumiin on osallistunut noin 100 000 henkeä. Lisäksi kirjastojen e-aineistojen palveluvalikoima ja käyttö on kasvanut merkittävästi.
- Liikkumisen ja harrastamisen edistäminen on ollut sivistyspalvelujen kehittämisen vahva painopiste ja kehittämistoimenpiteet ovat edistyneet. Sivistyspalvelut valmistelee pormestarin harrastusrahan jakoa.
- Palvelualueen strategiset digihankkeet ovat edistyneet. Perusopetuksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto on aloitettu. Uusi sopimus Wilman toimittajan Vistan kanssa on allekirjoitettu. Varhaiskasvatus sai Espoon kaupungin kanssa yhteensä 3,4 miljoonaa euroa valtionvarainministerin digitalisaation edistämisen avusta eVaka-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämiseen. Viiden suurimman kaupungin (Vantaa, Espoo, Turku, Oulu) kanssa on valmisteltu opetuksen ekosysteemi -hanketta. Vantaan kaupunki tavoittelee Business Finlandin rahoitusta mukaan lukien 11 miljoonan euron investointia ekosysteemi-hankkeelle vuosille 2020-2023. Keskitettyyn tilavarausjärjestelmään on saatu mukaan ensimmäiset pilottikohteet ja tapahtuma- ja harrastuskalenterit ovat siirtymässä käyttöönottovaiheeseen.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan merkittävät rakennushankkeet etenevät. Sara Hildénin taidemuseon uudisrakennuksesta tehtiin ehdollinen yhteistyösopimus, Sorsapuiston tekojäärata ja Kaupin urheilupuisto etenevät aikataulussa. Tammelan stadionin kaava hyväksyttiin ja rakennusprosessi alkaa vuoden lopulla. Nekalan konttikirjasto valmistuu vuoden lopulla. Taidemuseon uudisrakennuksen tarveselvitys on käynnissä.
- Tamperelaisten digitaalista syrjäytymistä on ehkäisty laajentamalla digiopastusta tietotoreilta pääkirjastoon sekä aloittamalla henkilökohtaiset digineuvonnat poikkeusaikana. Opastusten määrä on kasvanut 6 %.
- Toiminnan ja talouden johtamisen kehittäminen on keskiössä sivistyspalvelujen organisaatiouudistuksessa.

Toteuman poikkeamat ja korjaustoimenpiteet

- Koronatilanne on peruuttanut ja hidastanut palvelu- ja vuosisuunnitelman toimenpiteiden toteuttamista.
- Osa kehittämistoimenpiteistä on sidoksissa organisaatiouudistukseen.
- Hiilineutraaliustavoitteen edistäminen on painottunut kestäväen kehityksen tiekartan laadintaan, joka tukee tavoitetta pitkällä aikavälillä. Vuoden 2020 käytännöntoteutukset painottuvat syksyyn.
- Yhdenvertaisuuden teemavuodelle suunniteltuja toimenpiteitä on peruttu rajoitusten vuoksi, mutta rinnalle on nostettu uusia tapoja, kuten yksinäisyyttä ehkäisevien -projektin projektirahoitus.
- Viestinnän saavutettavuuden edistämiseksi toteutetaan ensin lain vaatimat muutokset ja siirretään muut kehittämistoimet vuoden loppuun.
- Tilavarauuskäytäntöjen uudistaminen on aloitettu pilottikohteissa, mutta kehittämistoiminta on hidastunut mm. koronatilanteen vuoksi. Vuoden 2020 aikana uudistetaan kulttuuri- ja kirjastotilojen varauksia ja valmistaudutaan suurempaan prosessiin liikunta- ja koulutilojen osalta.

Tuottavuuspilottien toteuttaminen

Toiminnan painopiste	Projektin/toimenpiteen nimi	Toimenpiteen tilanne	Toimenpiteen poikkeamat toteumasta
KAUPUNKITASOINEN: Toiminnan ja palveluprosessien uudistaminen	Tuottavuuspilotti: Kasvun ja opin polut		Työ aloitettu, mutta korona-epidemian johdosta tavoitteen toteutumista ei voida vielä arvioida.
KAUPUNKITASOINEN: Toiminnan ja palveluprosessien uudistaminen	Tuottavuuspilotti: Eteläisen alueen aluekirjastoverkosto		

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Talous

Sivistys- ja kulttuurilautakunta

Sivistys- ja kulttuurilautakunta	Tot. 2019 1-4	VS 2020 1-4	Tot. 2020 1-4	TP 2019	VS 2020	TP 2020 Enn.	TP Enn / VS 2020	kauden ero
Toimintatulot	14 345	13 546	12 026	42 444	39 498	33 973	-5 525	-1 520
Toimintamenot	-142 155	-145 879	-142 367	-419 270	-429 202	-427 156	2 046	3 513
Toimintakate	-127 811	-132 333	-130 341	-376 826	-389 704	-393 183	-3 479	1 993
Varhaiskasvatus ja esiopetus								
Toimintatulot	5 061	5 406	4 586	13 772	14 327	12 477	-1 850	-820
Toimintamenot	-47 390	-48 057	-46 293	-134 421	-138 941	-137 957	984	1 765
Toimintakate	-42 329	-42 652	-41 707	-120 649	-124 614	-125 480	866	945
Perusopetus								
Toimintatulot	3 124	2 834	2 745	11 406	9 593	9 318	275	-89
Toimintamenot	-59 467	-62 197	-61 652	-177 724	-184 061	-183 749	312	546
Toimintakate	-56 343	-59 363	-58 907	-166 318	-174 468	-174 431	37	456
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut								
Toimintatulot	6 159	5 307	4 696	17 266	15 578	12 178	-3 400	-611
Toimintamenot	-35 298	-35 625	-34 422	-107 126	-106 200	-105 450	750	1 203
Toimintakate	-29 139	-30 318	-29 726	-89 860	-90 622	-93 272	-2 650	592

TP-Enn.
nettokasvu
16,4 M€ / 4,3%

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Toimintakate-ennuste on 3,5 M€ budjetoitua heikompi, mikä johtuu Korona-tilanteen aiheuttamista tulomenetyksistä.
- Ennuste on heikentynyt yhteensä 0,5 M€ maaliskuun tilanteesta, koska 14.5 oppilaat palasivat lähiopetukseen ja lasten määrä varhaiskasvatuksessa nousi (henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen ennusteet tarkentuivat).
- Tilinpäätösennusteen mukainen nettomenojen kasvu vuonna 2020 on tulomenetyksistä johtuen edellisvuoden toteutunutta kasvua voimakkaampaa (vrt. 2019: 11,8 M€ / +3,2 %).

Investointien toteuma ja tilinpäätösennuste	Tot. 2020 1-4	TP 2019	VS 2020	TP 2020 Enn.	TP Enn / VS 2020
Bruttoinvestoinnit	-1 392	-5 724	-10 200	-10 100	100

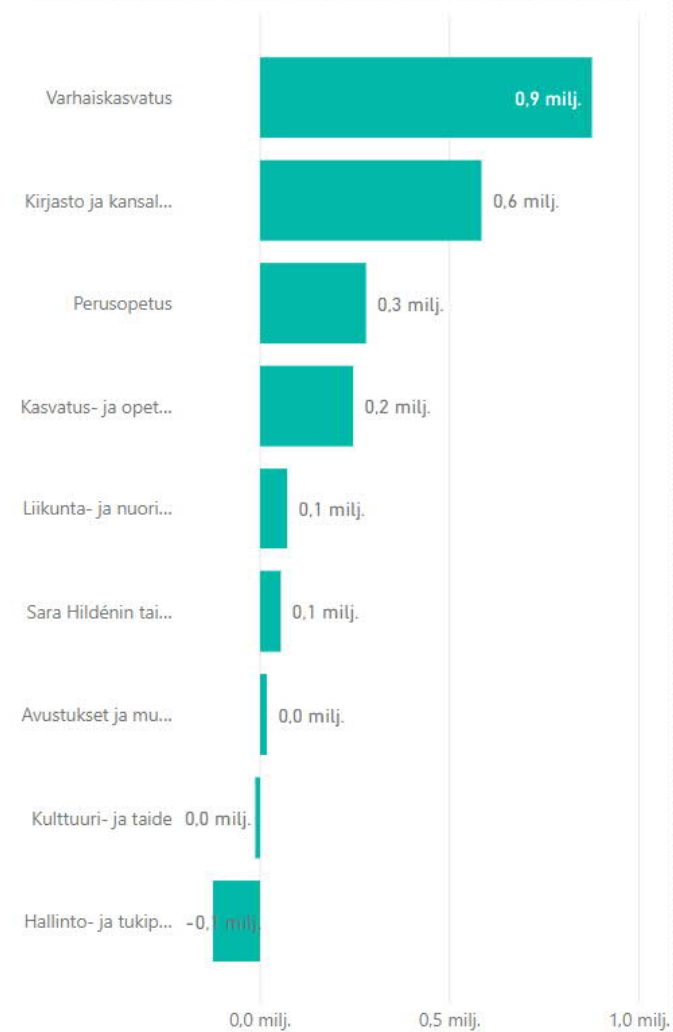
Tammi-huhtikuun toteuma

Kauden VS ja Tot.		Talousarvion tot.		Toteuman muutos	
-132,3M	-130,3M	33,4	2,0M	2,0	-2,5M
VS, M€	Tot., M€	Tot-%	Ero, M€	Muutos, %	Muutos, M€

Porautumismahdollisuus tileille ja yksiköille

Tuloslaskelma	Tot. 2019 kausi (M€)	VS 2020 kausi (M€)	Tot. 2020 kausi (M€)	Kauden ero 2020 (M€)
I Toimintakate	-127,8	-132,3	-130,3	2,0
01. Toimintatuotot	14,3	13,5	12,0	-1,5
01. Myyntituotot	2,6	2,5	2,3	-0,2
02. Maksutuotot	8,3	8,5	6,7	-1,8
03. Tuet ja avustukset	2,7	1,9	2,6	0,7
04. Vuokratuotot	0,4	0,4	0,2	-0,2
05. Muut toimintatuotot	0,3	0,3	0,2	0,0
02. Valmistus omaan käyttöön	0,0		0,2	0,2
06. Valmistus omaan käyttöön	0,0		0,2	0,2
03. Toimintakulut	-142,2	-145,9	-142,6	3,3
07. Henkilöstökulut	-69,8	-71,2	-71,2	0,0
08. Palvelujen ostot	-23,8	-23,8	-22,5	1,4
09. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4,8	-5,0	-3,4	1,6
10. Avustukset	-14,1	-14,6	-14,6	0,0
11. Vuokratulot	-29,3	-30,8	-30,5	0,3
12. Muut toimintakulut	-0,3	-0,4	-0,3	0,1
Yhteensä	-127,8	-132,3	-130,3	2,0

Toteuman ja vuosisuunnitelman ero yksiköittäin (ty-tasolle asti)

TP 2020 ennuste

VS ja TP-Enn.

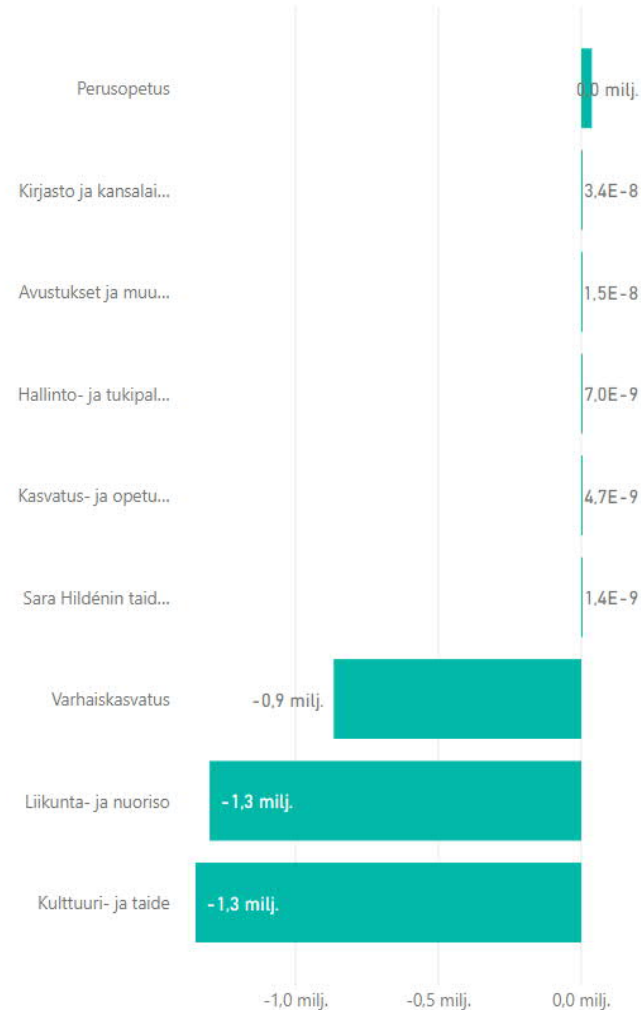
TA:n ennustettu tot.

Ennusteen muutos

-389,7M VS	-393,2M TP-Enn	100,9 Tot-%	-3,5M Ero, M€	4,3 Muutos, %	-16,4M Muutos, M€
---------------	-------------------	----------------	------------------	------------------	----------------------

Tuloslaskelma	TP 2019 (M€)	VS 2020 (M€)	TP 2020 Enn. (M€)	Ennuste-ero 2020 (M€)
I Toimintakate	-376,8	-389,7	-393,2	-3,5
01. Toimintatuotot	42,4	39,5	34,0	-5,5
01. Myyntituotot	8,9	8,2	7,4	-0,8
02. Maksutuotot	23,0	23,0	18,5	-4,5
03. Tuet ja avustukset	8,1	6,2	6,2	0,0
04. Vuokratuotot	1,3	1,2	1,0	-0,2
05. Muut toimintatuotot	1,1	0,9	0,9	0,0
02. Valmistus omaan käyttöön	1,9			
06. Valmistus omaan käyttöön	1,9			
03. Toimintakulut	-421,2	-429,2	-427,2	2,0
07. Henkilöstökulut	-202,0	-207,9	-208,4	-0,4
08. Palvelujen ostot	-72,3	-68,5	-66,4	2,1
09. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14,5	-16,4	-15,3	1,1
10. Avustukset	-41,7	-42,6	-43,3	-0,7
11. Vuokratulot	-89,4	-92,5	-92,5	-0,1
12. Muut toimintakulut	-1,3	-1,3	-1,3	0,0
Yhteensä	-376,8	-389,7	-393,2	-3,5

Ennusteen ja vuosisuunnitelman ero yksiköittäin (palveluyksikkö -taso)

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

Varhaiskasvatus

- Korona tilanteen aiheuttamat maksutuottojen menetykset (-)

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

- Korona tilanteen aiheuttamat maksu- ja myyntituottojen menetykset erityisesti Kulttuuri- ja taide sekä Liikunta- ja nuoriso -yksiköissä (-)

Perusopetus

- Korona tilanteen aiheuttamat säästöt palvelujen ostoissa sekä aineissa ja tarvikkeissa (+)
- Henkilöstömenojen resurssivaje

Muutos edelliseen vuoteen

Toteutunut muutos 2020

2,0
Muutos, %

-2,5M
Muutos, M€

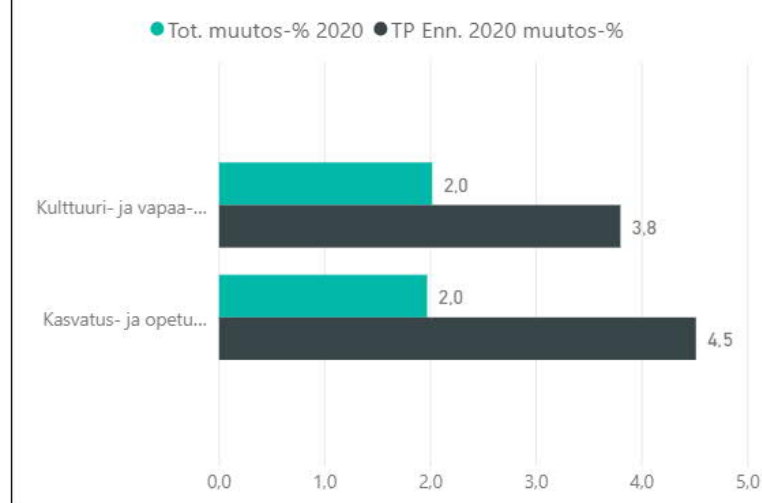
TP-ennusteen muutos 2020

4,3
Muutos, %

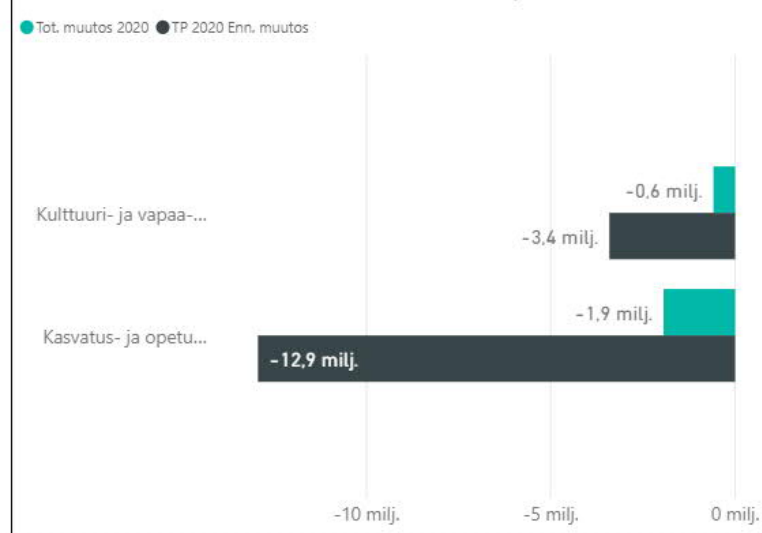
-16,4M
Muutos, M€

Tuloslaskelma	Tot. muutos 2020	Tot. muutos-% 2020	TP 2020 Enn. muutos	TP Enn. 2020 muutos-%
I Toimintakate	-2,5 milj.	2,0	-16,4 milj.	4,3
01. Toimintatuotot	-2,3 milj.	-16,2	-8,5 milj.	-20,0
01. Myyntituotot	-0,3 milj.	-10,2	-1,6 milj.	-17,4
02. Maksutuotot	-1,7 milj.	-19,8	-4,5 milj.	-19,5
03. Tuet ja avustukset	-0,1 milj.	-4,9	-1,8 milj.	-22,7
04. Vuokratuotot	-0,2 milj.	-40,6	-0,4 milj.	-27,6
05. Muut toimintatuotot	-0,1 milj.	-32,9	-0,2 milj.	-20,8
02. Valmistus omaan käyttöön	0,2 milj.	715,6	-1,9 milj.	-100,0
06. Valmistus omaan käyttöön	0,2 milj.	715,6	-1,9 milj.	-100,0
03. Toimintakulut	-0,4 milj.	0,3	-6,0 milj.	1,4
07. Henkilöstökulut	-1,4 milj.	2,0	-6,4 milj.	3,1
08. Palvelujen ostot	1,3 milj.	-5,6	5,9 milj.	-8,2
09. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1,4 milj.	-29,5	-0,8 milj.	5,7
10. Avustukset	-0,5 milj.	3,4	-1,6 milj.	3,9
11. Vuokratulot	-1,3 milj.	4,4	-3,1 milj.	3,5
12. Muut toimintakulut	0,0 milj.	-4,5	0,0 milj.	-0,9
Yhteensä	-2,5 milj.	2,0	-16,4 milj.	4,3

Muutos (%) ed. vuoteen toimintayksiköt

Muutos (€) ed. vuoteen toimintayksiköt

Investoinnit

Nettoinvestoinnit

Palvelualue	Tot. inv. 2020 kausi	VS 2020	TP 2020 Enn.	Ennuste-ero 2020
Sivistyspalvelujen palvelualue	-1 391 823	-10 200 000	-10 100 000	100 000
Kasvatus- ja opetuspalvelut	-332 316	-2 829 000	-2 729 000	100 000
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	-1 059 507	-7 371 000	-7 371 000	0
Yhteensä	-1 391 823	-10 200 000	-10 100 000	100 000

Projekti	Tot. inv. 2020 kausi
1370 Käyttöomaisuus 2019	-598 169
Sorsapuiston tekojää korjaava prr-osa	-212 490
Kaupin kentät 2020	-126 554
Arvoviulu	-114 200
Vapriikin aula- ym. kalusteiden uusim.	-92 000
Härmälän kirjasto ensikertainen kalust.	-40 226
Hämeensillan veistosten kunnostus	-7 255
Uuden kokoelmahallin hyllyjärjestelmä	-5 372
Amurin työläismuseokortti. kunnostus	-72
Kaupungin taidekokoelmat	0
1370 Käyttöomaisuus 2020	-461 338
Vapriikin uusi perusnäyttely Finlayson	-128 641
Investointiavustus Hiedanranta skeitti	-100 000
Kaupungin taidekokoelmat	-41 506
Näeshalli uusi osa ensikert. kalust.	-31 510
Pesäpallon tekonurmi Tesoman koulu	-30 000
Treen taidemuseon kokoelmat	-28 907
Ikurin liikuntahalli voimistelusalali kal.	-24 696
Härmälän kirjasto ensikert. kal. jatko	-24 307
Painimatot MM 2020	-22 225
Yhteensä	-1 391 823

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

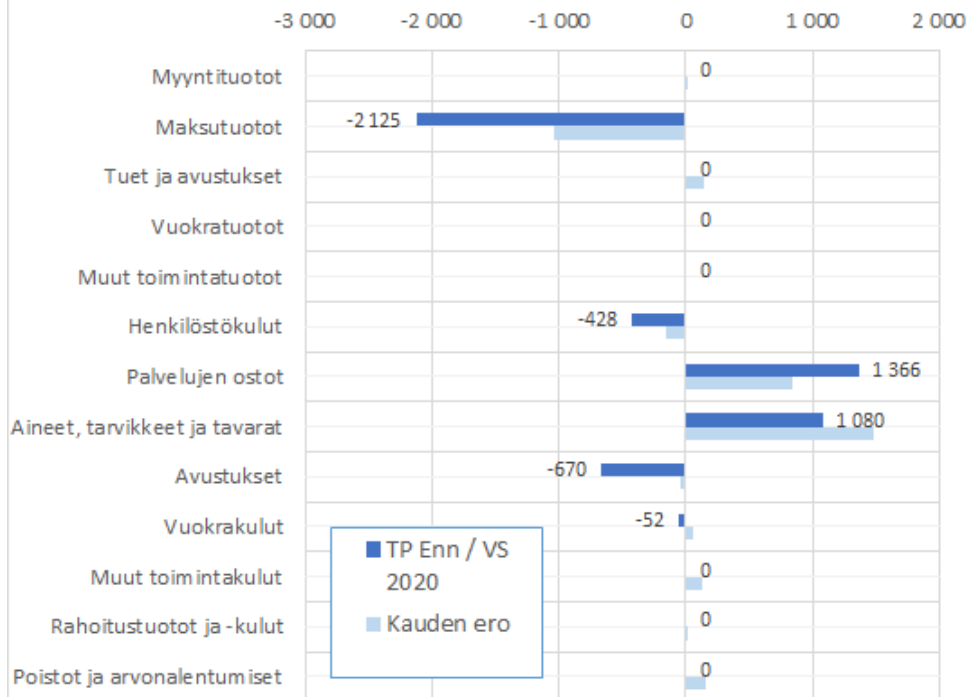
- Investointien alkuvuoden toteumaprosentti on 13,7 %.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen investointien toteutuma on käynnistynyt hitaasti, mutta investointien ennustetaan toteutuvan budjetoidusti. Härmälän kirjaston ensikertainen kalustaminen ja kirjastoauton investointimenot ylittivät hieman, mutta vastaavan säästön ennustetaan löytyvän kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen muista kohteista.
- Kasvatus- ja opetuspalvelujen ensikertaisen kalustamisen menot painottuvat kesäkauteen ja loppuvuoteen. Perusopetuksen ensikertaisen kalustamisen menojen ennakoidaan alittuvan 0,1 milj. euroa, koska Tammerkosken koulutalon remontti valmistuu vasta vuonna 2021. Ensikertaisen kalustamisen rahasta tehdään uudelleenbudjetointiesitys.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Kasvatus- ja opetuspalvelut	Tot. 2019 1-4	VS 2020 1-4	Tot. 2020 1-4	TP 2019	VS 2020	TP 2020 Enn.	TP Enn / VS 2020	Kauden ero
Toimintatulot	8 185	8 240	7 330	25 178	23 920	21 795	-2 125	-909
Toimintamenot	-106 857	-110 255	-107 944	-312 145	-323 002	-321 706	1 296	2 310
Toimintakate	-98 672	-102 015	-100 614	-286 966	-299 082	-299 911	-829	1 401

TP-Enn.
nettokasvu
12,9 M€ / 4,5 %

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 0,8 M€ budjetoitua heikompi. Ennusteessa on otettu huomioon koronan vaikutukset, joiden arvioidaan aiheuttavan tulojen alittumista 2,1 M€ sekä menojen alittumista 2,0 M€.
- Toimintatuottojen ennuste on 2,1 M€ vuosisuunnitelmaa pienempi, mikä johtuu Koronan aiheuttamasta varhaiskasvatuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutulujen alenemisestä.
- Toimintamenojen ennuste on yhteensä 1,3 M€ budjetoitua pienempi, mikä johtuu poikkeustilanteen aiheuttamista menosäästöistä.
- Henkilöstökulujen ylitys johtuu perusopetuksen resurssivajeesta sekä oppilashuollon ja tuen lisätarpeesta.
- Palvelujen ostojen ennustetaan koronan vaikutuksesta alittuvan mm. ateriapalvelujen ja oppilaskuljetusten menojen vähentyessä.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän menojen ennustetaan alittuvan koronatilanteen vähentäessä tarvikkehankintoja sekä oppilasruokailun elintarvikkekustannuksia.
- Avustusten ylitys johtuu palveluseteli-päiväkotien ja yksityisten päiväkotien ylläpitäjille sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäjille maksettavista kompensatioista.

Talousohjelman toimenpiteet

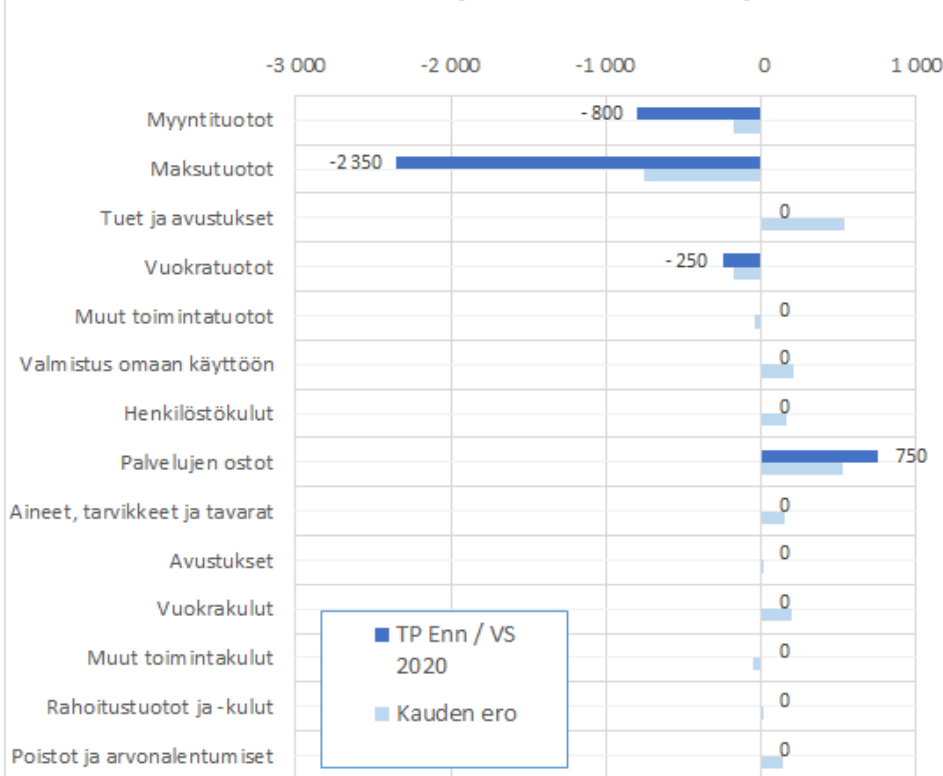
#	Toimenpide-esitys	Mitä on tehty	Toteutunut säästö 2018 (1 000 e)	Toteutunut säästö 2019 (1 000 e)	Säästö-tavoite 2020 (1 000 e)	Arvio säästö-tavoitteen toteutumisesta 2020 (1 000 e)	Tot-%	Vastuuhenkilö
1	Oppilasurheilukilpailujen kehittäminen omalla toimintana	Oman toiminnan mallin suunnittelu on käynnistetty ja kilpailukalenteri lukuvuodelle 2018-2019 on laadittu. Urheiluseuroille tehty kartoitus yhteistyömahdollisuuksista.	33	36				Tuija Viitasaari
2	Hoitoaikaperusteinen asiakasmaksu -pilotin lopettaminen (koska vähentää asiakasmaksukertymää)	Hoitoaikaperusteinen varhaiskasvatuksen pilotti päättyi. Asiakkaille on tiedotettu.	99	145				Elli Rasimus
3	Päivystysaikaisen hoidon peruuttamisen sakkomaksun käyttöönotto	Päivystysaikaisen hoidon peruuttamisen maksu on otettu käyttöön 6/2018. Asiasta on tiedotettu vanhemmille. --> Kesäajan 2018 käyttöaste oli 82%, joka oli noin 10% parempi kuin 2017. Sakkomaksutuloja 2051,50 €. Kesäajan 2019 käyttöaste oli 87% ja näin ollen nousi edellisvuodesta 5 %-yksikköä. Toimintamalli näkyi myös laskeneina sijaiskustannuksina.	0	50	50	50	100 %	Elli Rasimus
4	Av-laitteiden määrän karsiminen, ensikertaisen kalustamisen karsiminen	Kaluston hankinnoista vastaavia on ohjeistettu.	50	50	100	100	100 %	Harri Jurvela
5	Hallinnollisen työn tehostaminen (sijaiset, rehtorit, johtajat)	Vähennetään sijaisten käyttöä ja vähennetään rehtorien/johtajien vakanssit palveluverkko muutosten myötä. Vuoden 2019 aikana on päiväkotiyksiköiden hallinnollisilla yhdistämisillä tehostettu toimintaa 1,5 henkilötyövuoden verran.	22	90	100	100	100 %	Kristiina Järvelä
6	Luovutettavat tilat	Luovutaan tiloista palveluverkkoverkko suunnitelman mukaisesti. --> Palveluverkkosuunnitelma ei toteutunut esityksen mukaisesti. Säästökohteena olleista tiloista ei luovuttu.	0	36	200	200	100 %	Kristiina Järvelä
7	Perusopetuksen vahtimestaritoiminnan kehittäminen sekä yhteensovittaminen vakan ja po:n kiinteistöjen kesken	Käynnistetään neuvottelut tilapalvelujen kanssa. Lopputuloksena pitää olla päällekkäisten resurssien vähentäminen (säästö joko henkilöstömenoina tai palvelujen ostoista) Perusopetuksen vahtimestariresurssia on tarkasteltu kriittisesti koko kaupungin tasolla. Vuoden 2019 aikana kasvatus- ja opetuspalveluissa on luotu vahtimestaritoiminnan osalta tiimimalli ja tehtäviä on järjestetty uudelleen ja irtisanoutuneiden vahtimestarien vakansseja on jätetty täyttämättä. Toiminnan tehostamisella on säästetty kolme henkilötyövuotta. Perusopetuksen ja Tilapalveluiden välinen yhteistyö ei ko. toiminnan osalta toteudu.	0	100				Kristiina Järvelä
8	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan uudelleen organisointi	Suunnitelma AVK-toiminnan uudelleenorganisoinnista valmis 10/2018. Toiminnan asteittainen vähentäminen 2019 alkaen. Sykyllä 2018 luovutaan jo Tasanteen, Kotkansivun ja Huvikunnan leikkitoimintakeskuksista. Uudelleenorganisointi toteutui suunnitellusti.	0	373	300	300	100 %	Tuija Viitasaari
9	Lyhytaikaisten sijaisuuksien tehostaminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa	Varahenkilöstöresurssin käyttösuunnitelma on tehty. Vuoden 2019 lopussa tilanteessa sijaiskustannukset yhteensä ovat laskeneet noin 8% viime vuoteen verrattuna. Sen sijaan palkallisen ajan sijaiskustannukset nousivat 5%, mutta tästä huolimatta säästö tavoite saavutettiin.	113	100	100	100	100 %	Kristiina Järvelä
10	Palvelusetelipäiväkotien osuuden kasvattaminen	Viidestä (5) yksiköstä luopuminen 2019-2020. Palvelutarpeen kasvuun vastaaminen: Lisätään palvelusetelipäivähoitoa 200 paikalla. Koska suhdeluvun tuoma tehostaminen ei toteudu, säästö toteutetaan kunnallisen päiväkotihoidon käyttötasetta tehostamalla. Kunnallisen päiväkotihoidon käyttöaste on noussut noin kuusi prosenttiyksikköä vuodesta 2018. Käyttötasetta tehostamalla kevään osalta oman toiminnan henkilöstömenojen 0,5 milj.e. ylitys on saatu tasapainoon ja vuoden lopussa maksetut kuukausipalkat olivat vuosisuunnitelman mukaiset.	0	500	500	500	100 %	Elli Rasimus
11	HIP-kerhot kokonaan ostopalveluna (ei opettajatyötä)	Lukuvuoden 2018-2019 HIP-kerhojen resurssi on suunniteltu toteutettava säästö huomioiden.	24	22,8				Tuija Viitasaari
12	Päivähoidon ateria- ja puhtaanapidon kustannusten alentaminen (Voimian sopimuksen muuttaminen > Voimian toiminnan tehostaminen/sopeuttaminen)	Vuodelle 2019 tehty hinnoittelurakenteen muutos. Tästä syntynyt säästö esiopetuksen lounaisiin on -0,1milj.e. Väistötiloista johtuvat palvelumaksut ja Etelä-Hervannan koulun poikkeusjärjestelyistä johtuva kustannusten nousu on yht. noin 0,55 milj.euroa, mikä kumoaa säästövaikutuksen. Mysli- ja Paikky -järjestelmien integraatiota kehitetään.	0	0				Kristiina Järvelä
13	Aamu- ja iltapäivätoiminnan työaikamallit, yhteisresurssisuunnittelu	Esiopetuksen jälkeinen kerhotoiminta ja Eppu-kerhot on keskitetty kouluille jolloin työvoiman joustava käyttö on mahdollista.	0	50				Palvelupaälliköt
14	Perusopetuksen kuljetuspalvelut (taksikyvyt), tehostamispotentiaali	Taksilainmuutoksen myötä kilpailutus järjestettiin keväällä 2018, nosti hintoja n. 11%. Tällä hetkellä valmistellaan uutta kilpailutusta.Vuoden lopussa Tuomi Logistiikan laskutus ylitti vuosisuunnitelman 0,6 milj. eurolla. Sovitti Tuomi Logistiikan kanssa säännöllisestä raportoinnista, menojen ennustettavuuden narrantamiseksi	0	0				Vastaavat rehtorit
15	Kouluverkko muutos: Saukonpuisto tai Kalevanpuiston kiinteistöistä luopuminen	Koulun toiminta päättyi Saukonpuistossa keväällä 2021. Vuodelle 2019 ei säästöä.	0	0				Petri Peltonen
16	Kouluasihteerien tiimimallin luominen 2019-2021	Tiimimallin luominen on valmistelussa. Samaa aikaan tarkastellaan sihteerityön kokonaisuus yhteistyössä Monetran kanssa. Säästö tavoite siirtyy vuodelle 2020.	0	0				Satu Koski
Esitetyt toimenpiteet yhteensä			340	1 553	1 350	1 350	100 %	

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Tot. 2019 1-4	VS 2020 1-4	Tot. 2020 1-4	TP 2019	VS 2020	TP 2020 Enn.	TP Enn / VS 2020	Kauden ero
Toimintatulot	6 159	5 307	4 696	17 266	15 578	12 178	-3 400	-611
Toimintamenot (sis. VOK)	-35 298	-35 625	-34 422	-107 126	-106 200	-105 450	750	1 203
Toimintakate	-29 139	-30 318	-29 726	-89 860	-90 622	-93 272	-2 650	592

TP-Enn.
nettokasvu
3,4 M€ / 3,8 %

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin

Merkittävät poikkeamat vuosisuunnitelmaan:

- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen toimipisteiden ja laitosten sulkeminen asiakkailta korona-epidemian aikana tarkoittaa maksutuottojen menetystä lähes kokonaan ja myynti- ja vuokratuottojen menetystä valtaosin.
- Poikkeustilan aiheuttamia vaikutuksia kävijämääriin ja tapahtumien järjestämiseen kesän ja syksyn aikana on mahdoton arvioida. Tämän hetkisen tilanteen valossa tulojen arvioidaan alittuvan yhteensä 3,6 M€. Toimintakuluista arvioidaan kertyvän säästöjä 0,75 M€. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 2,85 M€ budjetoitua huonompana
- Suurimmat tulojen menetykset ovat liikuntapalveluissa, museopalveluissa ja Tampere Filharmoniaassa.
- Palvelujen ostoissa ennustetaan säästöjä näyttelyjen ja tapahtumien rakentamisessa, koska toiminta on ollut pysähdyksissä.
- Henkilöstökulut ovat toteutuneet alkuvuonna suunniteltua pienempinä koronan aiheuttamista laitosten suluista ja sen myötä ilta- ja viikonloppulisistä sekä rekrytointien viiveestä.

Talousohjelman toimenpiteet

#	Toimenpide-esitys	Mitä on tehty	Toteutunut säästö 2018 (1 000 e)	Toteutunut säästö 2019 (1 000 e)	Säästö-tavoite 2020 (1 000 e)	Arvio säästö-tavoitteen toteutumisesta 2020 (1 000 e)	Tot-%	Vastuuhenkilö
TULOKERTYMÄN KASVATTAMINEN								
1	Maksujen korotus työväenopisto 10%: 2018 syysy 50te, 2019 vaikutus kokovuotinen, yht. 100te	Johtaja Savisaari on tehnyt päätöksen maksujen korotuksesta. Maksujen korotus voimaan elokuussa 2018. Päivitetään kurssiesitteet, nettisivut yms.	50	50				Pirkko Lindberg
2	Maksujen korotukset museopalveluissa ja Tampere Filharmoniaassa 8-10%. Vähennetään ilmaistarjontaa museopalveluissa.	Johtaja Savisaari on tehnyt päätöksen maksujen korotuksesta. Maksujen korotus voimaan elokuussa 2018.	35	45	20	10	50 %	Toimi Jaatinen
3	Sara Hildénin aikuisten pääsylipun korotus 10%. Päätöksen tekee Sahimin johtokunta.	Sara Hildénin johtokunta päätti 29.5.2018 korottaa Anj Smith -näyttelyn aikuisten pääsymaksun 10 eurosta 11 euroon.	20	20	20	20	100 %	Päivi Loimaala
4	Liikuntapalvelujen hintojen korotus Tavoitteena on, että maksujen korotukset eivät kohdennu lapsiin ja työttömiin	Valmistellaan Savisaaren päätös maksujen korotuksesta. Maksujen korotus voimaan elokuussa 2018. Suunniteltava kompensatio lasten ja nuorten toiminta-avustusten jakoon.		70	50	50	100 %	Pekka P. Paavola
5	Liikunnan tapahtumien tilavuoromaksujen ja rakentamisen hintojen korottaminen	Liikunta- ja nuorisoyksikön johtajan päätös tapahtumien tilavuoromaksujen ja rakentamisen hintojen korotuksesta. Korotus voimaan elokuussa 2018.		50	50	0	0 %	Pekka P. Paavola
6	Kulttuuritalo Laikun uudet maksulliset palvelut	Suunnitellaan Laikun palvelujen hinnasto. Voimaan 1.1.2019.		15				Toimi Jaatinen
7	Museon asiantuntijapalvelujen myynti: tutkimus, luonto, kulttuuriympäristö, taide, museologia	Suunnitellaan ja vastuutetaan toimenpiteet asiantuntijapalvelujen myynnin lisäämiseksi	10	30	20	10	50 %	Toimi Jaatinen
8	Museon näyttelyiden vieni ja kotimainen lainaus	Suunnitellaan ja vastuutetaan toimenpiteet näyttelyjen viennin ja kotimaisen lainaamisen lisäämiseksi		30	30	30	100 %	Toimi Jaatinen
9	Pääkirjasto Metson ja työväenopiston tilavuokrien hinnankorotus	Tilavuokria on korotettu.		20				Pirkko Lindberg
AVUSTUSTEN LEIKKAAMINEN								
10	Toiminta-avustusten taso yhteensä (ml. vuokra-avustukset) n. 17,8 me. Esitetään 500 te leikkausta vuosina 2018-2020. - 2019-2020: Tre-talo -100 te, muut -100 te - Lisäleikkaus 2019: 50 te (ta-kehys) - Avustusten leikkausten kohtuullistaminen 2019: 100 te (KV 19.11)	Avustusten leikkaus on otettu huomioon vuoden 2018 ja 2019 avustuspäätöksissä.	100	150	200	200	100 %	Lauri Savisaari
11	Laskettelurinnetoiminnan tuen vähentäminen	Uudistetun palvelusopimuksen neuvottelu, jossa huomioitu tuen vähennys.		20				Lauri Savisaari
HENKILÖSTÖ								
12	Henkilöstösäästöt	Kirjastopalveluissa on luovuttu osastonjohtajan vakanssista ja liikuntapalveluissa käyttöpäällikön vakanssista. Nämä ovat jääneet avoimiksi 1.2. ja 1.3. ja vakanssit on lakkautettu.	89	40	30	30	100 %	Lauri Savisaari / palveluyksiköiden päälliköt
13	Hallinnon keventäminen, kirjasto- ja kansalaisopistoyksikkö	Toimistopäällikön vakanssista luopuminen tehtävän tultua avoimeksi.		30				Pirkko Lindberg
MUUT MENOJEN VÄHENNYKSET								
14	Nekalan kirjaston lakkautus, sisältää aineistomäärärahan vähennystä, 2018 säästö 39 te, 2019 vaikutus kokovuotinen yht. 93 te	Nekalan kirjaston toiminta vanhassa kiinteistössä loppuu 12/2018 mennessä. Suunniteltua henkilöstösäästöä ei synny, mutta aineistosta säästetään 10 te. Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikkö ennustaa kuitenkin pystyvänsä keräämään säästöt muilla keinoin.	39	4				Pirkko Lindberg
15	Aineistomäärärahan vähennys kirjastopalveluissa	Vastuutetaan aineistohankinnasta vastaavalle.	20	20	20	20	100 %	Pirkko Lindberg
16	Kulta-yksikön (museot, kulttuuripalvelut) toiminnan ja palvelujen supistukset: näyttelyt, ohjelmat, erityispalvelut	Suunniteltujen supistusten vastuutus ja toimeenpano.	30	53	14	14	100 %	Toimi Jaatinen
17	Leirivälinevaraston toiminnan lakkauttaminen 2019 alusta	Leirivälinevaraston toiminnan lakkauttaminen 1.1.2019. Määräraha vähennetään 2019 kehuksesta.		10				Pekka P. Paavola
Esitetyt toimenpiteet yhteensä			393	657	454	384	85 %	

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tilanne sekä mahdolliset uhat ja niiden hallintakeinot

- palvelualueen keskeinen riski on koronatilanteen jatkuminen ja/tai toinen aalto syksyllä 2020.
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa varaudutaan jatkuvaan koronapoikkeustilanteeseen tai syksyllä uusiutuvaan poikkeustilanteeseen tunnistamalla kevään poikkeusolojen onnistumiset ja kehittämisen kohteet. Uusi siirtyminen poikkeustilaan voidaan tehdä nopeasti. Palvelujen avautumisesta aiheutuvaan terveystilanteeseen varaudutaan laatimalla yleisöohjeistuksia, perumalla tapahtumia ja uusilla tilajärjestelyillä. Ilkivalta on kasvanut merkittävästi suljetuissa kohteissa. Varautumista suunnitellaan. Taloudellisiin riskeihin on varauduttu mm. lykkäämällä uusia näyttelyitä.
- Kasvatus- ja opetuspalveluissa varaudutaan jatkuvaan poikkeustilanteeseen tai syksyllä uusiutuvaan poikkeustilanteeseen ja sen aiheuttamiin muutostarpeisiin.